

Europeiska jordbruksfonden för
landutveckling, Europa
investerar i landsbygdsområden

Proposition för rådgivande unghingstbedömning

Avelsföreningen Svenska Ardennerhästen, Föreningen Nordsvenska Hästen och Svenska Russavelserna inbjuder till rådgivande unghingstbedömning

Platser:

25/8 Boden	Elisabeth Ljungstorp
26/8 Umeå	Elisabeth Ljungstorp
26/8 Wången	Liselotte Erixon
6/10 Nässjö	Kurt Larsson (ext) & Tobias Sandahl (körning)
7/10 Askersund	Kurt Larsson (ext) & Tobias Sandahl (körning)
27/10 Vinslöv	Kurt Larsson (ext) & Tobias Sandahl (körning)
28/10 Sätilla	Kurt Larsson (ext) & Tobias Sandahl (körning)

Körproven på Wången, Umeå och Boden bedömes av auktoriserade KBI-domare.

Allmänna bestämmelser:

1. Till bedömningen får anmälas hingst tillhörande grundstambok avdelning 1, födda 2016–2018.
2. Hästägareförsäkringen är obligatorisk. Blankett ska fyllas i vid sekretariatet innan urlastning.
3. Domare lämnar verbal beskrivning och individuell rådgivning om anmäld hingst. Ingen poängsättning sker vid bedömningen.
4. Hingstar ett år och äldre skall visas i huvudlag med bett, minimiålder för att visa eller framföra hingst är 16 år. Det rekommenderas att visare bär hjälm.
5. Arrangörerna förbehåller sig rätten till ändringar.
6. Unghingstbedömningen följer av avelsorganisationerna antagna jävsregler. Fullständiga jävsregler finns att läsa i respektive förenings "Storeglemente".
7. Hästpass skall medtagas till bedömningen. (Gäller ej ännu icke grundstambokförda/registrerade föl)

Anmälan:

Anmälan skall ske på anmälningsblankett eller via internetanmälan på Svenska Hästavelsernas hemsida www.svehast.se, och ska för Wången, Boden och Umeå vara inkommen och betald senast den 10 augusti 2018 för övriga platser är 1 september sista anmälningsdag.

Anmälningsblankett sändes till Liselotte Erixon, Lundby 322, 195 92 MÄRSTA.

Önskas boxplats eller boende till Askersund, kontakta Towa Wallbom via telefon, 073–1818339 eller towa.wallbom@telia.com

Klasser:

1 Hingstföl

2 1-åriga hingstar, enbart exteriör rådgivning

3 1-åriga hingstar som ska visas tömkörda (kan utgöra prov i unghingstutbildningsprojektet) samt exteriör rådgivning

4 2-åriga hingstar, enbart exteriör rådgivning

5 2-åriga hingstar som ska visas körda för släpa/kälke (kan utgöra prov i unghingstutbildningsprojektet), samt exteriör rådgivning

Utbildningsprojekt:

Jordbruksverket har beviljat ett projekt gällande utbildning av hingstar för dessa tre raser. Till projektplanen hör en utbildningsplan för inkörning av brukshäst, se text nedan. Hingstägare eller dess företrädare har möjlighet att ansluta sig till projektet, och på så vis ha möjlighet att tilldelas medel ur projektet, om utbildningen följer fastställd utbildningsplan och hingsten erlägger ett godkänt prov, vilket

för 1- och 2-åringar sker vid unghingstrådgivningen. Slutprov för 3- och 4-åriga hingstar sker vid central avelsvärdering.

Anslutning kan ske fram till dess att hingsten är 4 år och ska genomföra bruksprov.

Observera att anslutning till projektet ska ske vid på separat anmälningssblankett, som ska skickas in till Liselotte Erixon, Lundby 322, 19592 Märsta. Anslutning för prov hösten 2018, ska ske senast den 10 augusti 2018 för hingstar anmälda till Boden, Umeå eller Wången. För övriga platser skall anmälan vara inne senast 1 september 2018.

Anmälningssavgift till unghingstrådgivning/prov:

200: - per hingst. Anmälningssavgiften insättes på Svenska Russavelsföreningens plusgirokonto 38 52 78-7 senast den 10 augusti 2018 för Wången och Norrbotten och 1 september 2018 för övriga platser.

För hingstar som deltagit vid gemensam unghingstrådgivning arrangerad av AfSA, FNH och SvRAF, erhålles sanktionerad anmälningssavgift till avelsvärdering.

Erlagd anmälningssavgift återbetalas ej om hästen strykes eller om bedömningen inställes pga. force majeure.

Information:

Allmänna upplysningar om unghingstbedömningen kan lämnas av Liselotte Erixon, tel. 08-59143403, 070-370 24 14, Kåre Gustafson, tel.070-555 04 63 eller Lennart Gustavsson, tel. 0325-421 63, 070-994 08 75.

Information om unghingstutbildningsprojektet:

Utdrag ur regler för anslutning till unghingstutbildningsprojektet:

1 Hingstutbildaren ansöker om att ansluta hingsten till projektet, innan utbildningen påbörjats. Avtal tecknas mellan utbildare och projektet. Nytt avtal ska tecknas inför anslutning till nästa steg i utbildningen.

Under pågående utbildning skall rapporter avlämnas till projektet, där en för ändamålet framtagen blankett med checklista ska användas. Checklistan skickas till anmälnaren efter att anmälan är inkommen och betald, och ska skickas till Liselotte Erixon, Lundby 322, 195 92 MÄRSTA, senast en vecka före provdagen.

2 Prov för 1- och 2-åringar: Hingst ska anmälas till och visas vid unghingstrådgivning där också prov erläggs.

3 Prov för 3- och 4-åringar: Hingst ska anmälas till och visas vid avelsvärdering där också prov erläggs.

Utbildningen löper över en fyraårsperiod, för att kunna ge hingstarna en väl genomtänkt och beprövad grund i utbildningen, där varje steg är anpassat till hingstens ålder.

Stöd ges för dem som anmält sig till projektet, och följt den utbildningsplan som är framtagen för ändamålet och klarat fastställt prov. Utbetalning sker efter erläggande av godkänt prov enligt fastställt regelverk. Se bilaga.

För 3- och 4-åringar beviljas stöd oavsett de blir godkända för avel enligt rasvisa krav eller ej.

Utbildningsplan för brukshäst.

Godkänd utbildningsnivå fram till 1,5 års ålder:

Hingsten ska tömköras och kunna göra lugna igångsättningar och halter på anvisad plats. Hingsten ska stå still i halten och kunna köras i höger och vänster varv med viss framåtbjudning och lösgjordhet.

Krav för godkänt delprov:

Hingsten ska visa prov på utbildning enligt ovanstående utbildningsnivå, med hjälp av en enklare bana, där den tömkörs i båda varven och gör halter och igångsättningar efter domarens anvisning.

Godkänd utbildningsnivå fram till 2,5 års ålder:

Hingsten ska kunna köras med släpa med lättare last som ger visst dragmotstånd.

Utbildningen fortgår med upprepning av arbete framför släpa med variation av lass, tyngd och terräng, så att omväxling sker.

Under utbildningstiden ska också påbörjas anspänning av hjulfordon.

Krav för godkänt delprov:

Hingsten ska anspännas släpa med lättare last som ger visst dragmotstånd. Medhjälpare ska användas. Hingsten ska vara trygg vid anspänning och frånspanning, och göra en lugn igångsättning och visa prov på lugna halter. Hingsten ska köras i båda varv enligt domares anvisning.

Godkänd utbildningsnivå fram till 3 års ålder:

Under denna del av utbildningsplanen ska hingsten köras omväxlande med släpa och hjulfordon, men successivt efter utbildningsnivå, övergå till ökad användning av hjulfordon.

Hingsten ska ges utbildningstillfällen i omväxlande terräng, och kunna köras både på väg och i mer ojämn terräng.

Krav för godkänt delprov:

Hingsten ska utföra körprov på avelsvärdering, motsvarande Föreningen Nordsvenska Hästens ”Frivilligt körprov för 3-årig nordsvensk. För godkänt prov krävs minst 15 poäng, varav ingen delpoäng får underskrida 3 p. 3-åringar kan även göra sedvanligt bruksprov, där godkänt bruksprov är att räkna som godkänt delprov i projektet. För gotlandsruss gäller ej ridprov som delprov inom projektet.

Lunningsbåge eller släpa med lättare lass, kärra eller vagn får användas. För gotlandsruss ska egen vagn medföras till provet, om inte annat är överenskommet med arrangören.

Skakel skall användas, enbart linor är ej tillåtet.

Körprovet skall visa att hästen accepterar skakeltryck samt ett lättare dragmotstånd.

Banan skall läggas så att hästen körs i skritt i både höger och vänster varv samt göra halt efter domarens anvisningar.

Körsträckan skall vara minst 300 meter.

Godkänd utbildningsnivå vid 4 års ålder:

Hingsten ska fortsätta sin utbildning enligt samma princip som vid 3 års ålder, med mål att befästa köregenskaperna och göra den mer säker att köra framför både släpplatt och hjulfordon. Större krav kan ställas på dragvilja och att den arbetar på ett avspänt och disciplinerat vis, även om den utsätts för mer yttre störning och andra miljöer än de invanda.

Krav för godkänt slutprov:

Hingst ska genomföra prov enligt föreningarnas regelverk för ”Körbarhetsintyg”, och provet ska utföras vid avelsvärdering av hingstar.

Banan ska vara 300–400 m lång. En lämplig arbetsvagn ska användas, lastad med ett lass vägande ca 300 kg. För gotlandsruss behöver vagnen inte vara lastad. Dock ska lasset anpassas efter underlag och terräng. För gotlandsruss ska egen vagn medföras till provet, om inte annat är överenskommet med arrangören.

Följande moment ska bedömas:

1. Anspänning, frånspanning
2. Igångsättning, dragteknik
3. Halter
4. Ryggning (baksele rekommenderas)
5. Temperament, samarbetsvilja och lydnad

Ur säkerhetssynpunkt skall en medhjälpare anlitas vid anspänning och frånspanning.

Försök till anspänning får pågå högst fem minuter. Hästen ska vara selad med väl tillpassad loksele och betslad med träns- eller stångbett av vedertagen typ. Gotlandsruss får även köras med bröstsele. Hjälptryglar eller dylikt är ej tillåtet. Maximalt kan 10 p utdelas på varje moment, vilket ger en total maxpoäng på 50 p. För godkänt prov krävs lägst 35 p. Delpoäng under 7 godkännes endast för ryggningsmomentet, där lägst 5 p är godkänt.